

Lovak a nyárból

Végighevertem a távoli kanyar közeli felénél, a tömeg áradt már, jöttek, Derby-nap volt, ezt a kanyart a tribünök előtti helyről látcsővel is alig látni, érdemben alig, felvonuló egyenes sor, magán átbukdosó gömbforma-gombolyag csak a mezőny úgy, most másfél óra volt még az első rajtig, vittem egy doboz sört, megittam, táskám a lábamra kötöztem, végighevertem a távolabbi kanyar közelebbi felénél, innen tört ki tegnap, még a rajtketrec előtt, Spielmann, körberohant a pályán, a közeli kanyarban, a kiserdőnél lasszózták



Il primo metallo dietetico.

meg. Mindenki nevetett. A közvetítő – remek munkát végez – egyszer rosszkor nevetett. Kinevette az egykori NDK lovait. Semmi véleményem az egykori NDK-ról, inkább hallgatom Chris Reától a *Looking for the Summer* vagy a Rolling Stonestól a *Highwire* címűt, mint... mit mondjak... hogy mi lett és miért lett az egykori NDK-ból, ami lett és nem lett... de az túlzás volt, hogy „kedves nézőink, hát ezek még mindig jönnek onnét a távoli kanyarból... jaj, de távoli kanyar, hát miért jönnek... hogy nekem ennyi nevet kelljen mondanom... Marxi, Engels Girl, Honecker Pride, Lening Boy...” Már épp csak ennyi hiányzott. Mintha álomból pattantam volna fel, akár ahogy a Madison Square Garden pankrátor műbirkózói, de nem volt álom, szerencsésen túl is estünk rajta, becsületből fogadtam egy Diseuse nevű lóra, becsületből igazán lehetett volna harmadik. De sorra jöttek, kik húnyt szememnek jöttek: Pipi Nénit, Vakunkat idéző nevű lovak, más futamokban: Don Pepe, Pepica, Wakidi, Waky Na, némelyiknek elég furcsa a magyar hangzása, de nem jutott volna eszembe, hogy mosolyogjak. Tréfálkozni én, mielőtt ennyire ölni kezdték volna egymást, a Crna Gora nevű lóval tréfálkoztam: anno: kit óvott ki Crna Gora társasága? Válasz – nem, dehogy ő, „Stipe Mesic”! –: Zaydiyát. Ez Evryben történt. A sánta Alíz madaram, Szpéró utóda okán játszott La Monalisa, egy öt indulós versenyben – látványosak ezek is! – látványosan nyert, Zaydiya, valamelyik sejk lóva, favorit volt, és pedig nagy, így nyerhettem vissza egy jól



Toglie il peso

so non  on la forza.

megpakolt La Monalisával az aznapi veszteségemet, sőt, de a Zaydiya azért bejött másodiknak, csak a Crna gorát akadályozta, így a Crna Gora társasága óvott, és az óvásnak helyt adtak. Mondom, ez volt anno. Mindig itthon tudtam magam, nyolcéves korom óta, kevésbé is igyekeztem. Nehezen tudtam volna honi érdemben forma szerint szólni. Forma szerint nem érdemben szólni. Érdemben szólás szerint formázni. Szólás formája szerint érdemelni. Ez: álmásodlag-avantgárd és politikai realitás. Még ha egy Politikai Realitás nevű ló futott volna. De Lady Du fut, Belissa Comane fut, Miss Lisa fut, Bergerac és Quasimodo fut, Vainqueur Ker Anna fut, Vlakowa és Tolstoi, Ayrton és Adamo Girl, ők futnak. Kfaaf és † Dzulio. Megathrust és Impressionista. Nézem az albán menekülteket, a várható menekültáradatot, nézem, ahogy tele az újság első három oldala a várható és futó borzalmasságokkal: én ehhez mit szóljak? Rászoktam a cigarettára? Ugyan. Kihajolok az Ungargasse ablakán, versenynap után, kikészülten, kilenc futamot dolgoztam végig, alig láttam olykor, már, s nem a tömegtől, Kojac, Rih, Nux, Pavisex, Rolendi Rallo, Vienne Prestige, Lauda Hanover. Nem tudok végignézni egy focimeccset, egy autóversenyt, nem tudok végighallgatni egy beszédet, s ha jobb helyen lehetek, „mint”, feltett szándékom: csak ők, csak ők, az angyalok s a lovak, mert a Trieszti Öbölnek az én számomra lovasa van, aki capistráng után érkezik üzenettel: Élj! Mert don Juan azt mondja Castanedának: Persze, azt fogod tenni, ami valamennyiünk számára természetes: nekilódulsz, vissza Los Angeles-be. Csakhogy nincs többé visszaút Los Angeles-be. Ahonnét eljöttél, örökre ott is hagytad a helyet. És kérdi Castaneda: De az emberek, akiket szerettem, mind, akiket szerettem, velük mi lesz? Ők is tűnnek, elmaradnak, nem lesznek számodra soha többé. De miért, kérdezi Castaneda, Los Angeles örökké ott áll, ahol áll, és vannak busz- és repülőjáratok, autót vásárolhatok, visszamehetek. Ó, persze, nevet don Juan. Ugyanígy megvan – és most ő és társa, don Genaro sorolja a maguk városait: igen – Tucson, Temecula, Tranquitas. Alusznak az elsüllyedt városok, olvastam a Bab-el-Mandebet. Ő, bár tudnék lóul dalolni. De ez nem is komoly hívása annak, ami történt. Akkor inkább: Frankfurt, 1945, Pilinszky: a lóversenytér deszkakerítése... és a csatakos virradat, melyben a lovasok megjöttek. És a falnak mázolt sírás, a semmi napjának feljövetele előtt a hiába ragyogó háztetők. És Halász Petár, aki látta a hajnali háztetőket, és minek fesse meg akkor, és Bébé kérdi, de hát nem kell azért valamit mégis csinálni az életben, Petár? És: „Miért kéne?” Végigjátszottam a hamburgi derbyt, megcsináltam a lehetőség határáig mindent, és a lehetetlen is majdnem ájtott

ezen a láthatáron. Már látom. Vagy semmit se látok. De nem jöttem vissza. Közben elmentem a nyárba. És mi lett ott? Bécs mellett, Badenben, a halványzöld, évszázados faépületek között és alatt és mellett és előtt? Kijöttek a lovak a nyárból, jött Victor Attack – (V...ak!) –, jött Jour Heat – hőség-és-pohár-víz sivatag: anyja Szahara II –, jött Lisa – Alízom –, jött Star Mantello – Szpéró, akire felébredtem idegen városokban éjjel, idegen vasúti vonalakon, koszvadt függöny mögül megkérdeztem: Igaz-e, Szpéró, hogy Lord Astro közeli barátod mostanság? Szpérót mindig a Hajnalcsillag képében látom. Rahlstedtben – Hamburg – kikísért még az S-Bahnhoz. Valami dolga lett volna, az Éliás vagy a Lord Astro kérte meg.... lekéstem, mondta, direkt a buszt. De ezt írtam másutt. Hogy kicsit beszélgethessünk, írtam másutt. Aztán egy szót se szóltunk. A vonat bedübörgött. Ő befogta a fülét. Kösz, mondta, hogy Bahrenfeldben – a hamburgi ügető – és Hornban – a hamburgi galopp – is jó tippeket adtál. A csavargó cigijétől meg ne félj, nem fogsz rákapni. Járj át bátran a mérgezett legegőjű Alagúton, örülj, ha örülni tudsz, hogy szabadon járhatsz-kelhatsz. A fegyverre a Villiers úton, Párizsban, gondolj nyugodtan. A fanyelű pisztolyra. Mindegy, mondta, mit gondolsz. Ezt úgy beszéltük meg, hogy nem szóltunk semmit. A madarak, idézi Castaneda don Juan kedvéért a Jimenez-verset, melyet egykor elmondott neki, maradnak, míg én távozom, és dalolnak, és az én kertem ott marad, zöld fájával, forrása vizével. Sok délután jön, ott, kék egével, és az esti harangszó apró csengései belehallatszanak a térbe, ott, ahol nem leszek. Az emberek, akiket szerettem, tovatűnnek, és a város évről évre valami újjá tárul. A lovak kijönnek a nyárból, Peakpower, Levade, Larissa, Win Frontal, Kfaaf, Mandor, Muscat, Austrian Dandy. Vagy Badenben: Princess Claudia s Princess Vanity, vagy (másutt) Hosszú Puska és Ezüst Toll, Gianna. Yellow Sun és Qabyla, Eva Brown és Bonita Qui. Carina Hanover és Gina v. Ludwogshof. Maverick, Corsaro, Dora, Gemologist – de leégett! nagy északi ló, a tengerentúlon versenyzett! na, de ahogy Domicella is megrakta Düsseldorfban és Hamburgban a svéd lovakat stb. Lettek ismerőseim, együtt mentünk haza a badeni helyiérdekűn, és még Szpéró, Éliás, Samu, Pipi Néni fotóit megmutatni se kellett. Magunk és egymás közt voltunk, a magunk és egymás egyetlen ott érvényes témájában és tárgyában. Magázódtunk – !! –, nem is bírtunk összetegeződni. Ilyen volt a Habsburg-kora Baden, nekem az idén nyáron, és megegyeztünk, hogy ősszel találkozunk a Krieauban és a Freudenauban, ahová megtér a nyaraló, széles közönség.

Idehaza, már másnap, leültem a Fenderemhez, előszedtem a régi kottát, játszani kezdtem – már ahogy –, amit Szpérónak játszottam, míg élt, és sírtam – akkor –, ahogy Ferlinghetti, mikor Ezra Poundot alkalmilag valami ünnepélyen hallotta – és alig hallotta, mert baj volt a mikrofonnal – Spoleto-ban. Nem bírta tovább, kiment a folyosóra, ki a színházból, végig a régi római vízvezeték löcsőin. A szél gyengén mocorgatta a gesztenyelombokat, galambok röptek fel, lassan köröztek a völgy felett, és a levelekkel és a néma galambsuhogással az Ő hangja jött és jött és kavargott a völgy felett, a régi római vízvezeték maradványai közt, és eljött vele onnét, el, a szárnyakkal és a levelekkel. Jöttem Doderer lépcsőjén, a Strudlhofon, mely a regényben az élet rámpás-íves-szögellős színpada, és olvastam a verset, mely a regényben erre a lépcsőre íródott, s amely ott a lépcső falának kövébe van vésve. Megpaskoltam a hal vízköpő-fejét az „Eltűnt, bánatunkra, annyi minden/és a Szép mintha csak futna innen” verssorpár mellett, megszívtam a még téli szalmaszálon a doboz sörömet, ültem a katarai követség – egykor B. gróf – háza mellett, cigarettára gyújtottam. Ahogy a hamburgi csavargó, keze-lába reszketett, dőlt róla, mint most rólam, a veríték, nagy nyár, gesztenyefák a Duna-parton, ahogy ezt írom, megkínált egy Memphis cigarettával. Votl, javítom, volt – kedvenc szavam a votl! – egyl, már rontok, jav., egy ló, Pemshi M., hát megteszem, és ottliki volt a Memphis, megtettem még egy Tutankámen nevű lovat is, befutóm lett velük, tudtam venni bort, kifizettem két nap lakásomat, a csavargónak adtam ugyanis a bort, ami a táskámban volt, ezt szúrta ki, és mint a Hely Rút Szelleme, mert a Szép Szellem nem kérésre választható, üzenetet hozott nekem, mondjuk. De Castaneda és Ferlinghetti örökké forog hangjával a horni lóversenyter fölött, és eljön velem a fogadócédulák szárnyasuhogása, és Don Pepe és Wakidi, eljön.

Budapest

Tandori Dezső